Európai Parlament
2014-2019

Plenárisülés-dokumentum

B8-0807/2016

17.6.2016

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 123. cikkének (2) bekezdése alapján

a kelet-kongói mészárlásokról
(2016/2770(RSP))

Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Laura Ferrara, Piernicola Pedicini, Laura Agea
az EFDD képviselőcsoport nevében

B8-0807/2016

Az Európai Parlament állásfoglalása a kelet-kongói mészárlásokról (2016/2770(RSP))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a Kongói Demokratikus Köztársaságról (KDK) szóló korábbi állásfoglalásaira,

– tekintettel az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlésnek a Kongói Demokratikus Köztársaság választások előtti és biztonsági helyzetéről szóló, 2016. június 15-i állásfoglalására,

– tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (alelnök/főképviselő) és szóvivőjének a Kongói Demokratikus Köztársaságban kialakult helyzetről szóló nyilatkozataira,

– tekintettel a Tanács Kongói Demokratikus Köztársaságról szóló, 2016. május 23-i következtetéseire,

– tekintettel az EU 2014. évi éves jelentésére az emberi jogok és a demokrácia helyzetéről a világban, melyet a Tanács 2015. június 22-én fogadott el,

– tekintettel a Nemzetközi Bíróság által a „Fegyveres tevékenységek Kongó területén” (Kongói Demokratikus Köztársaság kontra Uganda), „Fegyveres tevékenységek Kongó területén” (új kereset: 2002) (Kongói Demokratikus Köztársaság kontra Ruanda), „Fegyveres tevékenységek Kongó területén” (Kongói Demokratikus Köztársaság kontra Ruanda) és „Fegyveres tevékenységek Kongó területén” (Kongói Demokratikus Köztársaság kontra Burundi) ügyek keretében kiadott határozatokra és végzésekre,

– tekintettel a KDK és a Nagy-tavak régió békéje és biztonsága érdekében folytatandó együttműködésről szóló keretmegállapodásra, amelyet 2013 februárjában Addisz-Abebában írtak alá,

– tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a KDK-ról szóló határozataira, különösen a KDK szankciórendszerének és a szakértői csoportok megbízatásának megújításáról szóló 2198. (2015) számú, valamint a 2277. (2016) számú határozatára;

– tekintettel az ENSZ szakértői csoportjának a KDK-ról szóló, 2015. január 12-i jelentésére,

– tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosának az emberi jogok KDK-beli helyzetéről és az ENSZ Közös Emberi Jogi Hivatalának (UNJHRO) a KDK-ban folytatott tevékenységéről szóló, 2015. július 27-i éves jelentésére,

– tekintettel a nemzetközi humanitárius jogra,

– tekintettel a fegyveres konfliktusokról szóló genfi egyezményekre, különösen az 1949. évi negyedik egyezményre és a hozzá csatolt jegyzőkönyvekre,

– tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumára,

– tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsa elnökének a KDK-ban kialakult helyzetről szóló, 2015. november 9-i nyilatkozatára,

– tekintettel az ENSZ főtitkárának az Egyesült Nemzetek Szervezetének kongói demokratikus köztársasági stabilizációs missziójáról, valamint a KDK és a Nagy-tavak régió békéje és biztonsága érdekében folytatandó együttműködésről szóló keretmegállapodás végrehajtásáról szóló, 2016. március 9-i jelentéseire,

– tekintettel az emberi jogok és a népek jogainak 1981. júniusi afrikai chartájára,

– tekintettel a demokráciáról, a választásokról és a kormányzásról szóló afrikai chartára,

– tekintettel a felülvizsgált Cotonoui Partnerségi Megállapodásra,

– tekintettel a 2006. február 18-i kongói alkotmányra,

– tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) bekezdésére,

A. mivel számos forrás tudósított a Kongói Demokratikus Köztársaság északkeleti részében elkövetett kegyetlenkedésekről, mészárlásokról, háborús bűncselekményekről és emberiesség elleni bűncselekményekről, többek között széles körben elkövetett nemi erőszakról és a gyermekek fegyveres csoportok általi bevetéséről;

B. mivel 2014 októbere és 2016 májusa között Beni, Lubero és Butembo térségében számos polgári személy nemi erőszak áldozatává vált, házakat, kórházakat és iskolákat gyújtottak fel, több mint 1160 embert meggyilkoltak és több mint 1470-en eltűntek;

C. mivel a régi és továbbra is megoldatlan konfliktus miatt több mint kétmillióan kényszerültek lakóhelyük elhagyására, és váltak belső vagy az országot elhagyó menekültté;

D. mivel a térségben számos területet jelenleg különböző fegyveres csoportok tartanak megszállva;

E. mivel a gyilkosságok miatti felelősség a régióban működő fegyveres csoportoknak tulajdonítható; mivel nem világos, hogy a kormány milyen mértékben irányítja ezeket a csoportokat;

F. mivel egyes esetekben a nemzeti hadsereg (FARDC) által tartott pozíciók és az ENSZ kongói demokratikus köztársasági békefenntartó missziója (MONUSCO) bázisainak közvetlen közelében került sor a bűncselekményekre;

G. mivel a kongói hadsereg és a MONUSCO (melynek megbízatását megújították és megerősítették) azért van jelen a régióban, hogy fenntartsa a stabilitást, felvegye a harcot a fegyveres csoportokkal, és megvédje a civil lakosságot;

H. mivel a szerteágazó, összetett és mélyen gyökerező problémáért azok az állami szervek és magánszervezetek is jelentős és messzemenő felelősséget viselnek, amelyek a bizonytalanságot kihasználva törekszenek a régió természeti erőforrásainak

kiaknázására;

1. nyugtalanítja a KDK keleti részén romló humanitárius helyzet és az immár több mint 20 éve tartó heves fegyveres konfliktusok;

2. határozottan helyteleníti a nemzetközi közösség közönyét és a média hallgatását, mely a Nemzetközi Bíróság által kiadott határozatok és végzések, valamint az ENSZ és más nemzetközi intézmények számos hivatalos aktusa ellenére tapasztalható;

3. elítéli a legalapvetőbb emberi jogok hosszú idő óta folytatott és jelenleg is tartó megsértését, beleértve az emberi életek kioltását, és együttérzéséről biztosítja a KDK lakosságát;

4. határozottan felhívja az ENSZ-t, az Afrikai Uniót és a MONUSCO-t, hogy késlekedés nélkül és ténylegesen lépjenek fel a helyzet javítása érdekében a térségben további bűncselekmények elkövetésének megelőzése céljából;

5. sürgeti, hogy a nemzetközi közösség indítson alapos, független és átlátható vizsgálatot a mészárlások ügyében;

6. kéri, hogy az afrikai Nagy tavak-régióval foglalkozó nemzetközi küldöttek és képviselők csoportja tartson rendkívüli ülést a KDK-ban lezajlott választásokról, és ennek érdekében tegyék meg a megfelelő intézkedéseket, például az ENSZ Biztonsági Tanácsának összehívását;

7. megismétli, hogy a háborús bűncselekmények és az emberiesség elleni bűncselekmények elkövetői nem maradhatnak büntetlenül, és felhív az e tettekért felelős személyek azonosítására és büntetőeljárás indítására ellenük;

8. elvárja, hogy a Nemzetközi Bíróság főügyészét bízzák meg a térségben elkövetett emberiesség elleni és háborús bűncselekmények kivizsgálásával az elmúlt évtizedekben elkövetett kegyetlenkedésért felelős személyek bíróság elé állítása érdekében;

9. elítéli azon állami szerveket és magánszervezeteket, melyek a bizonytalanságot kihasználva törekszenek a helyi erőforrások kiaknázására;

10. kijelenti, hogy súlyos felelősséget viselnek azok, akik közvetlenül vagy közvetetten fegyvert szállítanak a fegyveres csoportoknak;

11. határozottan felszólít a fegyveres csoportok semlegesítésére a régióban, és felhívja a KDK kormányát és a nemzetközi közösséget, hogy ezt kiemelten fontos ügyként kezeljék;

12. felszólítja az Afrikai Uniót és az Uniót, hogy a további destabilizáció megelőzése érdekében biztosítsák az állandó politikai párbeszédet a Nagy-tavak régió országai között; sajnálattal állapítja meg, hogy csak korlátozott előrelépés történt a béke és biztonság érdekében folytatandó együttműködésről szóló 2013. februári keretmegállapodás végrehajtása terén, és felhívja a feleket, hogy tevékenyen járuljanak hozzá a stabilizációs erőfeszítésekhez;

13. kéri, hogy a lehető legrövidebb időn belül készüljön értékelő jelentés a MONUSCO

fellépéseiről, amelyet tegyenek a nyilvánosság számára is elérhetővé; üdvözli az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2277. (2016) számú határozatát, amely megújította a MONUSCO megbízatását, és megerősítette hatáskörét a polgári lakosság védelme és az emberi jogok terén;

14. helyteleníti, hogy a MONUSCO megbízatása nem egyértelmű, és arra ösztönzi a MONUSCO-t, hogy maradéktalanul használja ki felhatalmazását a polgári lakosság védelme érdekében; sürgeti a megbízatás valóban egyértelművé tételét annak érdekében, hogy a MONUSCO késedelem nélkül lehetőséget kapjon a fegyveres csoportok által megtámadott polgári lakosság tényleges védelmére;

15. elismeri a kongói hatóságoknak a büntetlenség felszámolása, valamint a gyermekek toborzása, a szexuális erőszak és a gyermekek elleni erőszak megelőzése terén tett erőfeszítéseit, azonban aggasztja az előrelépés lassú üteme;

16. kéri a civil társadalom nagyobb bevonását a civil lakosság védelmébe, a konfliktusmegoldásba és a közvetítési folyamatokba;

17. felhív az emberi jogi aktivisták és a köztisztviselők védelmére;

18. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi helyzet nem akadályozhatja meg a választások alkotmányban tervezettek szerinti lefolytatását, és emlékeztet a mandátumok időtartama betartásának fontosságára, különösen ha azt az alkotmány rögzíti;

19. hangsúlyozza, hogy az Unió és a tagállamok feladata a szakpolitikák koherenciájának és átláthatóságának biztosítása, többek között a fegyverkereskedelem és a nyersanyagok kereskedelme tekintetében; arra ösztönzi a nemzeti, európai és nemzetközi intézményeket, hogy e tárgyban állapodjanak meg kötelező szabályokról, beleértve ellenőrző szervek létrehozását annak elkerülése érdekében, hogy kereskedelmi tevékenység révén embertelen konfliktusokat szítsanak;

20. felhívja az Uniót, hogy a további erőszak megelőzése érdekében vegye fontolóra célzott szankciók kivetését – többek között utazási tilalmat és a vagyoni eszközök befagyasztását – azokra nézve, akik felelősek a KDK-ban történt erőszakos fellépésért;

21. felhívja az Uniót és az ENSZ-t, hogy késedelem nélkül állapodjanak meg azokról a keretekről, amelyek között megfigyelőt küldenek a humanitárius helyzet értékelése és annak céljából, hogy a mészárlások mértékéről jelentést tegyen a nemzetközi közösségnek;

22. felhívja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy összpontosítson erre az ügyre, és rendszeresen tegyen jelentést a Parlamentnek a KDK ezen térségének helyzetéről annak biztosítása érdekében, hogy az Unió továbbra is szorosan nyomon kövesse ezt a problémát;

23. felhívja az Uniót és tagállamait, hogy továbbra is nyújtsanak segítséget a KDK népének a lakosság leginkább kiszolgáltatott csoportjai – elsősorban a belső és az országot elhagyni kényszerülő menekültek – életkörülményeinek javítása érdekében;

24. üdvözli a kongói hatóságok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy végrehajtsák azokat a

jogszabályokat, amelyek tiltják az ásványkincsek kereskedelmét és feldolgozását azokon a területeken, ahol ásványkincsek illegális kitermelése zajlik, például a fegyveres csoportok által ellenőrzött területeken; felszólítja a kongói hatóságokat, hogy gyorsítsák e jogszabályok végrehajtását, és sürgeti, hogy a KDK folytassa erőfeszítéseit a nyersanyag-kitermelő iparágak átláthatóságára irányuló kezdeményezés betartása terén;

25. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Afrikai Uniónak, az AKCS–EU Miniszterek Tanácsának, az ENSZ főtitkárának, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának, valamint a Kongói Demokratikus Köztársaság elnökének, miniszterelnökének és parlamentjének.